



## Platenblad 195

### Een linkerschoen met een gescheurde zool...

20 april 2013

*Abel Schoenmaker*

Eindelijk is er een definitieve dvd-box van *Kunt u me de weg naar Hamelen vertellen, meneer?* verschenen. Lees niet verder en ren snel naar de winkel!

Deze box bewijst het volledige failliet van de Nederlandse filmkeuring, die de laatste tijd al aardig onder vuur ligt. De minimum kijkleeftijd voor deze jeugdserie is volgens de vaderlandse censuur vastgelegd op 6 jaar. En dan te bedenken dat ik dit van mijn derde tot mijn vijfde levensjaar heb gevolgd. Het enige noemenswaardige trauma dat dat opleverde is dat ik het nooit meer kon herzien omdat wegens misplaatste zuinigheid de originele banden werden gewist. Het goede nieuws is dat deze serie de tand des tijds goed doorstaan heeft, stukken beter bijvoorbeeld dan *Ti-Ta Toveraar*, dat in dezelfde periode werd uitgezonden. Dat is deels te danken aan het hoge verteltempo, maar ook aan het acteerplezier en de kwaliteit van de liedjes.

We zouden na 1972 misschien bitter weinig van Rob de Nijs hebben vernomen als hij toen niet gevraagd werd mee te doen aan kinderprogramma Oebele. Toen Oebele kort daarna werd stopgezet, wilde de KRO graag verder met de acteurs en zangers van Oebele. Collega's Wieteke van Dort en Willem Nijholt vielen helaas af, maar De Nijs, Martin Brozius, Ab Hofstee, Ida Bons (later vervangen door Loeki Knol), het kinderkoor van Henk en Iet van der Velde, componist Joop Stokkermans en Oebele-scenarist Harrie Geelen waren wel beschikbaar. Geelen schreef vijf afleveringen, de rest is televisiegeschiedenis.

Harrie Geelen had zijn sporen als schrijver verdiend bij de studio van Marten Toonder, waar hij onder meer in animatie had gewerkt. Het Toondergevoel is niet alleen merkbaar in de sprookjessfeer, maar ook in de woordkeus. Zelfs de term 'denkraam' is af en toe te horen. Ook Toonderachtig is de vondst van een sprookjesland waar status wordt ontleend aan geleerdheid en niemand tijd heeft om op te ruimen of schoon te maken. Sterkers, alles wordt er zorgvuldig vuilgehouden. Dankzij Geelen's gevoel voor timing verliep de actie binnen Hamelen relatief snel. De enige onderbrekingen bestonden uit de liedjes die door De Nijs, het kinderkoor en de anderen werden gezongen. "Alle liedjes werden opgenomen in Nederhorst Den Berg, tegenover het kasteel van Marten Toonder," aldus De Nijs. "Het was veertien dagen repeteren, en dan uitzenden. Op een gegeven moment was het [programma] om de veertien dagen, dus waren we alleen maar aan het repeteren en uitzenden, repeteren en uitzenden. Maar ja, ik was nog jong, dus dat ging allemaal redelijk goed."

De teksten voor de liedjes werden geschreven door Harrie Geelen, de muziek door Joop Stokkermans. Samen schreven zij ook de tune voor de tv-serie Barbapapa ('Haal op het doek voor Barbapapa...'). Stokkermans schreef ook muziek voor *Q&Q*, *De Bereboot* en *Ti-Ta Toveraar* - en dat is nog een piepkleine greep uit zijn omvangrijke oeuvre.

In een oud interview liet de vorig jaar op 75-jarige leeftijd overleden Stokkermans weten dat hij zijn werk voor Hamelen als één geheel oeuvre zag. "Ik noem het Opus Hamelen." In totaal schreven zij in vijf jaar minstens 120 liedjes voor de 45 afleveringen. De website van Beeld en Geluid vermeldt 123 liedjes, inclusief interludes en verschillende versies van nummers. Een indrukwekkend aantal. Helaas is een bescheiden selectie van slechts 21 nummers op cd toegevoegd aan deze box. Een 6 of 7 cd's tellende cd-box met daarop het volledige Hamelenrepertoire zou de volgende logische stap zijn.

Net als de afleveringen zijn ook niet alle liedjes bewaard gebleven of goed geconserveerd. Speciaal voor deze uitgave zijn in de geluidsstudio naast het oude Toonderkasteel vijf nummers opnieuw opgenomen door Rob de Nijs en het koor, dat inmiddels de kinderschoenen wel is ontgroeid. Hoewel de liedteksten soms wel erg sterk leunen op herhaling, zitten er toch goede tekstvondsten tussen als "Ik zou ijs op een vijver willen wezen en wachten op een wak tot ik jou zag". En wat te denken van "Grote grutten wat een grote grot is dat". Bijgevoegd is een live-uitvoering van de liedjes uit Hamelen in november 1975 door de vier hoofdrolspelers en het kinderkoor. De Nijs en Brozius hebben er duidelijk veel zin in, en vooral live valt op hoe sterk de zangers zowel in koor als solo klinken. Dat geldt ook voor de kinderen, die volgens De Nijs destijds zeer streng werden geleid door de Van der Veldes, en daardoor zeer professioneel waren. Het mag ook verteld dat mede-acteur Will van Selst (vertolker van prins Tor) een zeer begenadigd zanger was. En onbetaalbaar is het moment waarop verteller Hans Pauwels een lp met "Griezelige lachen" opzet (de griezelige lach is overigens afkomstig van Leen Jongewaard in de rol van Gruizel Gruis).

Door zijn ervaringen met Stokkermans en Geelen legde Rob de Nijs de lat ook steeds hoger voor de liederen voor zijn eigen zangcarrière, die dankzij *Malle Babbe*, *Jan Klaassen de trompetter* en *Zuster Ursula* van Lennart Nijgh en Boudewijn de Groot weer helemaal op de rails kwam. Hoe groot de impact van jeugdseries als *Oebele* en *Hamelen* was, wordt nog eens bewezen door een herinnering van Wieteke van Dort. Zij werd herkend door een punker, die zich nog een stewardessenlied kon herinneren, waarna samen enkele liedjes zongen. In mijn eerste column uit 1996 (Platenblad 45) liet ik weten dat in een van mijn vroegste jeugdherinneringen Rob de Nijs (als Bertram Bierenbroodspot) door een of andere snoodaard in een kerker was vastgezet. Wie weet kan ik na veertig jaar eindelijk ontdekken hoe hij daaruit ontsnapt...

*Kunt u me de weg naar Hamelen vertellen, meneer? - De ultieme verzamelbox, € 39,95*

Deze box bevat verspreid over 6 dvd's: 2 samenvattingen van vroege seizoenen, 17 afleveringen (van de 45), een live-concert en een theaterregistratie van de prima musical uit 2004 met o.a. Chantal Janzen en Loeki Knol en nog enkele extra's. Toegevoegd is een boekwerk, en een cd met 21 liedjes uit de serie.

© Platenblad

